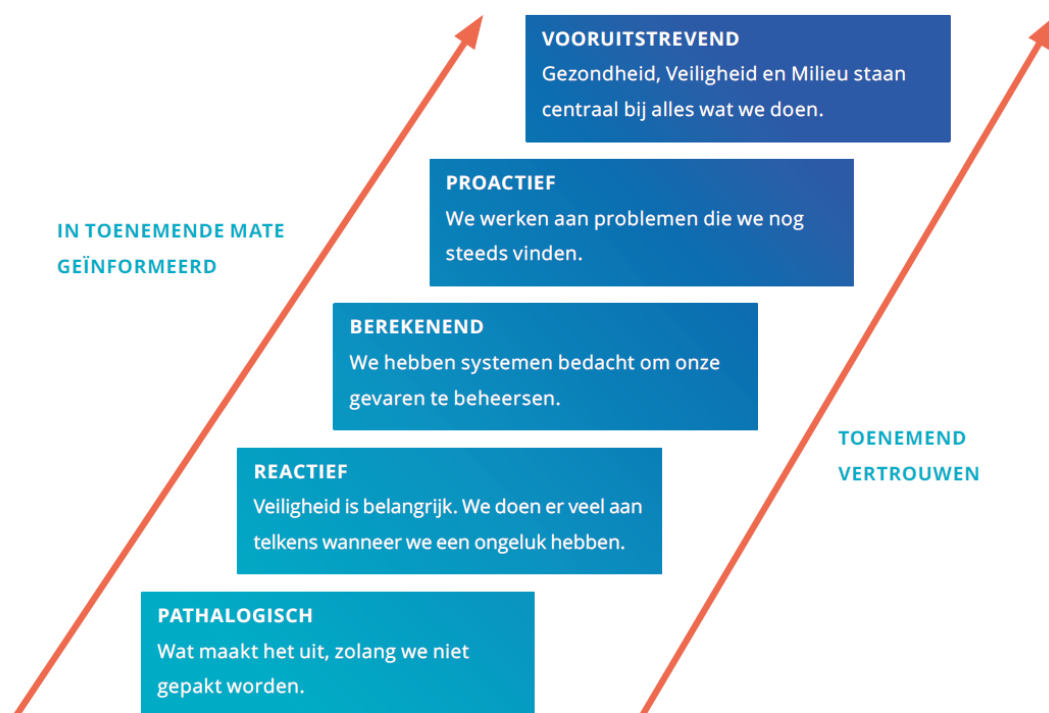

Handreiking Veiligheidsladder – Governance Code Veiligheid in de Bouw

Toepassing bij de selectie of in de contractvoorwaarden

Versie 1.0, 20 mei 2019

In de Governance Code Veiligheid in de Bouw (GCvIdB) werken opdrachtgevers & opdrachtnemers samen om de veiligheid in de gehele keten te verbeteren.

1. De Veiligheidsladder

1.1. Inleiding

In de bouw vinden nog steeds veel ongevallen plaats, ondanks dat er veelomvattende stelsels van wet- en regelgeving, sectorafspraken en instrumenten bestaan om de veiligheid tijdens de uitvoering van werkzaamheden te vergroten. Een aantal grote opdrachtgevers en branchepartijen heeft daarom de handen ineen geslagen om gezamenlijk het veiligheidsniveau verder te verhogen: zij willen veiligheidsgedrag en -bewustzijn mee laten wegen in een aanbesteding of in het contract. Daarvoor zetten zij de NEN Veiligheidsladder® in als instrument om het veiligheidsbewustzijn en bewust veilig handelen binnen organisaties te bevorderen. Daarbij geldt dat organisaties die certificatie op de Veiligheidsladder vragen aan opdrachtnemers dit ook (integraal) op zichzelf toepassen.

Deze Handreiking Veiligheidsladder geeft u als opdrachtgever (publiek en privaat) aanknopingspunten om de Veiligheidsladder toe te passen. Dit is vooral interessant wanneer uw organisatie meer aandacht wenst te geven aan veiligheidsbewustzijn als onderwerp van de inkoop. De publieke opdrachtgevers dienen zich te houden aan de aanbestedingsregelgeving. De werkwijze zoals hieronder omschreven in de Hoofdstukken 2 en 3, biedt publieke opdrachtgevers handvatten om de Veiligheidsladder toe te passen op een wijze die aansluit bij die aanbestedingsregelgeving. Private partijen hoeven zich in de meeste gevallen niet te houden aan de publiekrechtelijke aanbestedingsregels. Indien er geen aanbestedingsplicht is kunnen zij desgewenst dezelfde werkwijze hanteren maar doen dat dan vrijwillig.

In dit document treft u een beschrijving aan van hoe u de Veiligheidsladder kunt inzetten bij de inkoop. Omdat de opdrachtgevende partijen (publiek en privaat), die de Governance Code Veiligheid in de Bouw hebben ondertekend en onderschreven, met elkaar hebben afgesproken om de Veiligheidsladder niet bij gunning toe te passen (rail uitgezonderd), wordt in deze Handreiking alleen de toepassing in geschiktheids-, selectie- of contracteisen behandeld.

Net als andere facetten van het inkopersvak, is het zorgvuldig en correct toepassen van de Veiligheidsladder van groot belang voor een succesvol inkooptraject.

1.2. Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft kort het wettelijk kader weer voor het gebruik van de Veiligheidsladder.

Hoofdstuk 3 gaat in op het feitelijk inkopen met de Veiligheidsladder.

Als naslagwerk voor een goed begrip van de Veiligheidsladder staan het 'Handboek Veiligheidsladder' en het 'Certificatieschema Veiligheidsladder' tot uw beschikking. Genoemde documenten zijn onontbeerlijk voor een juiste toepassing van deze Handreiking. Het Handboek en het Certificatieschema beschrijven de eisen waar bedrijven aan moeten voldoen om een Veilig Bewust Certificaat te behalen en op welke wijze zij worden gecertificeerd. Beide documenten zijn te vinden op de website van de Veiligheidsladder (www.veiligheidsladder.org).

1.3. Disclaimer

Aan deze handreiking kunnen geen rechten worden ontleend. Opdrachtgevers zijn uiteraard zelf verantwoordelijk voor de wijze waarop zij inkopen en daarbij gebruik maken van de Veiligheidsladder. De geldende wet- en regelgeving is altijd leidend. Voorts moet er altijd rekening mee gehouden worden dat op enig moment na het verschijnen van deze Handreiking (o.a. door het Europese Hof voor Justitie) een uitspraak kan worden gedaan die het nodig maakt de tekst van deze handreiking aan te passen. Om binnen de complexiteit van een inkooptraject te borgen dat juridische- en financiële risico's van alle betrokken partijen beperkt blijven, is bij twijfel aan te raden (juridisch) advies in te winnen over de inpassing van het Criterium Veiligheidsladder in specifieke aanbestedingen. NEN is niet aansprakelijk voor problemen die eventueel voortvloeien uit het toepassen van de Veiligheidsladder bij inkooptrajecten.

1.4. Versiebeheer

Onderdeel van deze Handreiking Veiligheidsladder is het Handboek Veiligheidsladder van NEN. Eventuele toekomstige wijzigingen in het Handboek Veiligheidsladder zullen in de Handreiking Veiligheidsladder worden verwerkt.

Controleer of u over de laatste versie van de Handreiking Veiligheidsladder beschikt. Kijk hiervoor op de website van de Veiligheidsladder (www.veiligheidsladder.org).

2. De Veiligheidsladder

2.1. Wat is de Veiligheidsladder?

De Veiligheidsladder ziet erop toe dat houding en gedrag ten aanzien van veiligheid bevorderd wordt. Om een trede op de ladder (een certificaat) te behalen, worden bij bedrijven audits uitgevoerd door Certificerende Instellingen, waarmee de mate van veiligheidscultuur binnen de organisatie wordt gemeten. Er wordt gekeken naar onder andere: opleidingen, melden, leren van en opvolging van incidenten, communicatie en leiderschap. Certificatie vindt plaats op basis van audits in het bedrijf en tijdens rondgangen op locatie. De Veiligheidsladder geeft een indicatie van de volwassenheid van de veiligheidscultuur in een organisatie.

De Veiligheidsladder bestaat - naast de Handreiking Veiligheidsladder - uit het certificeringsschema Veiligheidsladder en het Handboek Veiligheidsladder, op basis waarvan bedrijven op verschillende niveaus het Veilig Bewust Certificaat kunnen behalen.

Zoals hierboven reeds vermeld in de Inleiding, wordt hieronder beschreven hoe publieke opdrachtgevers opdrachten met toepassing van de Veiligheidsladder in de markt kunnen zetten. Private partijen die geen aanbestedingsplicht hebben, kunnen desgewenst onderstaande methode ook gebruiken maar zijn hier niet toe verplicht.

2.2. Inkopen met de Veiligheidsladder

In de Governance Code Veiligheid in de Bouw (GCVidB) werken opdrachtgevers & opdrachtnemers samen om de veiligheid in de gehele keten te verbeteren.

Het wettelijk kader voor aanbesteden wordt bepaald door Europese aanbestedingsrichtlijnen, welke in Nederland zijn geïmplementeerd door middel van de Gewijzigde Aanbestedingswet 2012. Bij een aanbesteding kan op verschillende manieren gebruik gemaakt worden van de Veiligheidsladder:

- a) Bij de geschiktheidseisen kan, afhankelijk van de aard en omvang van de opdracht, een Veilig Bewust Certificaat op een bepaald ambitieniveau als minimumeis worden gevraagd. In dit geval wordt tijdens de aanbesteding gecontroleerd of een bedrijf aan de eisen voldoet¹.
- b) Indien het gaat om een procedure met voorafgaande selectie, waarbij het aantal gegadigden dat mag inschrijven wordt beperkt, kan het niveau van het Veilig Bewust Certificaat waarover een bedrijf beschikt een rol spelen bij het selecteren van de gegadigden.
- c) In de contracteisen kan worden opgenomen dat de opdrachtnemer uiterlijk drie maanden na de start van de uitvoering een Veilig Bewust Certificaat op een bepaald niveau dient te overleggen, hetzij een bedrijfscertificaat dan wel een specifiek voor het project opgesteld certificaat. In dit geval wordt niet tijdens de aanbesteding maar tijdens de contractuitvoering gecontroleerd of de opdrachtnemer binnen de gestelde termijn aan de eisen voldoet. In het algemeen kan een termijn van drie maanden als redelijk worden beschouwd. Indien het project een korte looptijd heeft kan eventueel ook een termijn korter dan drie maanden worden gesteld.

Bij het stellen van eisen dient er rekening mee gehouden te worden dat de Aanbestedingswet ten aanzien van geschiktheids-, selectie- en contracteisen stelt dat deze “verband moeten houden met” en “in een redelijke verhouding moeten staan tot” het voorwerp van de opdracht. Dit betekent dat de eisen “redelijk” moeten zijn in relatie tot de omvang en de kenmerken van de aan te besteden opdracht. Een hoog niveau eisen bij een kleine opdracht met een laag risicoprofiel, kan in dit verband mogelijk als “disproportioneel” worden beschouwd. Een Veilig Bewust Certificaat voor het hele bedrijf eisen terwijl de opdracht in kwestie slechts enkele procenten van de omzet van het bedrijf zal vertegenwoordigen, kan eveneens als disproportioneel worden beschouwd, evenals het eisen van een certificaat voor het hele bedrijf inzake een opdracht waarbij mogelijk buitenlandse partijen geïnteresseerd zouden kunnen zijn; als het buitenlandse bedrijf relatief weinig omzet in Nederland heeft, is het eisen van een certificaat voor het hele bedrijf buiten proportie. In die situaties kan beter gekozen worden voor mogelijkheid c); in dat geval heeft de gegadigde de mogelijkheid om – na opdrachtverlening - specifiek voor het project een certificaat te behalen. Indien die mogelijkheid er is, zal de eis niet snel als disproportioneel beschouwd worden.

2.3. Verschillende soorten opdrachtgevers

In de Aanbestedingswet 2012 wordt onderscheid gemaakt tussen aanbestedende diensten (publieke opdrachtgevers) en speciale sectorbedrijven. Een aanbestedende dienst is in de Aanbestedingswet gedefinieerd als ‘de staat, een provincie, een gemeente, een waterschap of andere publiekrechtelijke instelling dan wel een samenwerkingsverband van deze overheden of publiekrechtelijke instellingen’. Onder speciale sectorbedrijven vallen onder meer (landelijke) netbeheerders voor elektriciteit, gas, water en openbaar vervoer. De meeste andere opdrachtgevers zullen worden gezien als private opdrachtgevers. Voor aanbestedingen die worden georganiseerd

¹ Per opdracht zal moeten worden beoordeeld of aan de vereisten van artikel 2.78a lid 1 Aw wordt voldaan.

door private opdrachtgevers, maar waarbij de financiering voor meer dan 50% afkomstig is van publieke fondsen (subsidies), gelden eveneens de regels voor aanbestedende diensten van publieke opdrachtgevers.

De in deze Handreiking beschreven methodiek van inkopen kan zowel gebruikt worden door aanbestedende diensten als door speciale sector bedrijven en private opdrachtgevers. De meeste private opdrachtgevers zijn niet aan de aanbestedingsregels gebonden en kunnen desgewenst ook op een andere wijze hun opdrachten in de markt zetten. Onder opdrachtgevers worden hierna, zonder nadere toevoeging, zowel publieke, speciale sectorbedrijven als private opdrachtgevers verstaan.

2.4. Manieren om een trede op de Veiligheidsladder aan te tonen

Er zijn drie manieren om aan te tonen dat een bepaalde trede op de Veiligheidsladder wordt gehaald:

- een certificaat
- een ervaringsaudit
- een *self-assessment* getoetst door een certificerende instelling

Een certificaat geeft de meeste zekerheid, maar kost ook meer. Hetzelfde geldt voor een ervaringsaudit ten opzichte van een *self-assessment*. De onderstaande matrix bepaalt met welke middelen een bedrijf mag aantonen op welke trede van de Veiligheidsladder het zich bevindt. Overigens mag een bedrijf altijd een zwaarder bewijsmiddel overleggen dan vereist, dus bijvoorbeeld een certificaat terwijl een ervaringsaudit volstaat.

	IMPACT		
KANS	Laag Grondbouw / Installatietechniek / Afwerking & Onderhoud	Midden Utiliteitsbouw laag / Woningbouw / Wegenbouw / Fundatie / Ondergrondse Infra-K&L / Sloop	Hoog Utiliteitsbouw hoog / Tunnelbouw / Spoorbouw / Waterbouw-Civiel
Hoog Contractwaarde > €5 miljoen			
Midden Contractwaarde €1 t/m €5 miljoen			
Laag Contractwaarde < €1 miljoen			

Benodigde bewijs per risico:

Oranje: Certificering
Blauw: Ervaringsaudit
Cyaan: Self Assessment

Invloed bedrijfsomvang:

Bedrijven tot 5 personen geen audit
Oplopende auditlasten 5 > 65 personen

Het kan voorkomen dat een aanbesteding werkzaamheden betreft die niet eenduidig zijn toe te wijzen aan een bepaalde impactklasse volgens de matrix, bijvoorbeeld omdat deze werkzaamheden niet worden genoemd in de

In de Governance Code Veiligheid in de Bouw (GCVidB) werken opdrachtgevers & opdrachtnemers samen om de veiligheid in de gehele keten te verbeteren.

matrix of bestaan uit een mix van typen werkzaamheden. Als meer dan 15% van de werkzaamheden in klasse hoog valt, dan dient voor die opdracht klasse hoog gehanteerd te worden. Als minder dan 15% van de werkzaamheden in de klasse hoog valt en de rest onder een lagere impactklasse, dan mag de lagere klasse gehanteerd worden. De impactklasse van werkzaamheden die niet worden genoemd in de matrix kan op basis van de matrix worden ingeschat. Zo ligt het voor de hand om specialistische werkzaamheden met een hoog veiligheidsrisico, zoals asbestsanering of sanering van verontreinigde grond tot klasse hoog te rekenen. Indien een inschrijver twijfelt in welke klasse bepaalde werkzaamheden vallen, kan daarover een vraag gesteld worden op info@gc-veiligheid.nl.

De matrix laat zien dat bedrijven tot 5 personen zijn vrijgesteld. Voor deze bedrijven gelden weliswaar dezelfde eisen aan houding en gedrag, maar zij hoeven dat niet aan te tonen met een certificaat, ervaringsaudit of *self-assessment*.

3. Hoe de Veiligheidsladder te gebruiken

3.1. Criterium Veiligheidsladder in de geschiktheidseisen

Bedrijven die zich aanmelden als gegadigde voor een aanbesteding waarbij een bepaald niveau van het Criterium Veiligheidsladder is opgenomen in de geschiktheidseisen, moeten kunnen aantonen dat zij op het moment van aanmelding/inschrijving voldoen aan dit criterium door een Veilig Bewust Certificaat op het gevraagde niveau of een gelijkwaardig certificaat te overleggen. Indien een bedrijf aantoonbaar niet de mogelijkheid heeft gehad het Veilig Bewust Certificaat binnen de gestelde termijnen te verwerven om redenen die het bedrijf niet aangerekend kunnen worden, kan het bedrijf ook met andere bewijsmiddelen aantonen dat zij aan het vereiste niveau van de geschiktheidseis voldoet.

3.1.1. Aantonen met een Veilig Bewust Certificaat

Het Veilig Bewust Certificaat is een certificaat op basis van het Handboek Veiligheidsladder. Hiermee kan het bedrijf aantonen dat het aan een bepaald veiligheidsniveau voldoet en dat het bedrijf op het in het certificaat aangegeven niveau veilig bewust handelt in de projecten die het uitvoert.

Voor het geval dat een samenwerkingsverband/combinatie van ondernemers gebruik wil maken van de Veilig Bewust Certificaten van de deelnemende ondernemers geldt dat - van alle ondernemers in het samenwerkingsverband - de ondernemer met het laagste niveau op de Veiligheidsladder bepalend is voor het niveau van het samenwerkingsverband. Indien één van de ondernemers in het samenwerkingsverband een lager niveau heeft dan het vereiste niveau, kan het samenwerkingsverband niet met certificaten aantonen dat men voldoet aan de geschiktheidseis. Ditzelfde geldt voor de situatie dat een gegadigde een beroep doet op een andere natuurlijke persoon of rechtspersoon om aan de geschiktheidseisen te voldoen. In dat geval moet ook de natuurlijke persoon of rechtspersoon waarop een beroep wordt gedaan in het kader van de geschiktheidseisen over een Veilig Bewust Certificaat op het gevraagde niveau beschikken.

3.1.2. Alternatieve bewijsmethoden

Heeft het bedrijf géén geldig Veilig Bewust Certificaat, dan kan het bedrijf met een gelijkwaardig certificaat aantonen dat het aan het niveau van de eis voldoet. De aanbesteder dient daarbij in acht te nemen dat gelijkwaardige certificaten van andere lidstaten ook geaccepteerd dienen te worden en dat - indien het bedrijf de certificaten niet binnen de gestelde termijn kan verwerven om redenen die het bedrijf niet aangerekend kunnen worden - de aanbesteder ook andere bewijzen dient te aanvaarden waaruit blijkt dat het bedrijf aan de veiligheidsnormen voldoet. De bewijslast dat aan het gevraagde niveau van de Veiligheidsladder wordt voldaan ligt bij het bedrijf.

3.2. Criterium Veiligheidsladder als selectie criterium in een procedure met voorafgaande selectie waarbij een maximum aan het aantal inschrijvers is gesteld

Een beperking van het aantal gegadigden dat wordt uitgenodigd tot inschrijving, een voorafgaande selectie, kan aan de orde zijn bij een niet-openbare procedure, een concurrentiegerichte dialoog, een mededingingsprocedure met onderhandeling of de procedure van het innovatiepartnerschap. Conform artikel 2.99 lid 3 van de Aanbestedingswet moeten dan bij de niet-openbare procedure minimaal 5 gegadigden² geselecteerd worden en bij de andere genoemde procedures minimaal 3 gegadigden. Indien meer gegadigden zich aanmelden dan het toe te laten maximum aantal, zou de aanbesteder de gegadigden die mogen inschrijven mede kunnen selecteren aan de hand van het niveau wat zij hebben bereikt op de Veiligheidsladder. Indien conform paragraaf 3.1 een bepaald niveau van de Veiligheidsladder als geschiktheidseis is opgenomen, zouden bij de nadere selectie punten toegekend kunnen worden aan gegadigden die over een certificaat beschikken van een hoger niveau dan dat van de geschiktheidseis.

3.2.1. Aantonen met een Veilig Bewust Certificaat

Evenals hierboven omschreven in paragraaf 3.1.1 kan een bedrijf door middel van een Veilig Bewust Certificaat op het vereiste niveau aantonen dat het aan de eis voldoet, en is bij samenwerkingsverbanden/combinatievorming van ondernemers de ondernemer met het laagste niveau op de Veiligheidsladder bepalend voor het niveau van het samenwerkingsverband.

3.2.2. Alternatieve bewijsmethoden

Zoals hierboven omschreven in paragraaf 3.1.2 moet de aanbesteder - indien de gegadigde niet het gevraagde Veilig Bewust Certificaat heeft - in de in paragraaf 3.1 opgesomde omstandigheden - ook gelijkwaardige certificaten of andere bewijzen accepteren waaruit blijkt dat de gegadigde aan het gevraagde niveau voldoet.

3.3. Criterium Veiligheidsladder in de contracteisen

In plaats van het vragen van een Veilig Bewust Certificaat als geschiktheidseis of als criterium voor nadere selectie in de aanbesteding, is het ook mogelijk om terzake van het vereiste veiligheidsniveau in de contracteisen op te

² Let op: Deel 3 van de Aanbestedingswet 2012 gaat over speciale sector opdrachten en kent deze beperking niet. Speciale sectorbedrijven zijn dus niet aan de aantallen vijf en drie gebonden maar het speciale-sectorbedrijf dient het aantal gegadigden wel zodanig vast te stellen dat voldoende concurrentie blijft gewaarborgd (zie art. 3.65 lid 2 Aw).

nemen dat de opdrachtnemer uiterlijk drie maanden na de start van de uitvoering een Veilig Bewust Certificaat over dient te leggen, hetzij een bedrijfscertificaat dan wel een specifiek voor het project opgesteld certificaat. Controle op naleving vindt dan plaats na de sluiting van het contract, tijdens de uitvoering.

3.3.1. Aantonen met een Veilig Bewust Certificaat

Indien de aanbesteder - ten behoeve van het bereiken van het vereiste veiligheidsniveau - in de eisen heeft opgenomen dat uiterlijk drie maanden na start uitvoering met een certificaat aangetoond moet worden dat aan de eisen wordt voldaan, kan de opdrachtnemer indien hij voor zijn bedrijf reeds beschikt over een Veilig Bewust Certificaat op het vereiste niveau, volstaan met het overleggen van dat certificaat. Opdrachtnemer kan er in dit geval ook voor kiezen om zich alleen voor het project in kwestie te laten certificeren. Een certificaat dat specifiek voor het project in kwestie wordt behaald, kan niet worden gebruikt voor andere projecten. Bij een volgend project kan het bedrijf er wel opnieuw voor kiezen om projectspecifiek een certificaat te behalen, mits de aanbesteder van dat project ook de mogelijkheid biedt om met een projectcertificaat aan te tonen dat aan de eisen wordt voldaan.

3.3.2. Alternatieve bewijsmethoden

Vanwege de mogelijkheid om specifiek voor het project in kwestie een certificaat te behalen, zal er in de praktijk waarschijnlijk geen behoefte zijn aan alternatieve bewijsmethoden.

3.3.3. Gevolgen van het niet voldoen aan de contracteisen

Indien het criterium Veiligheidsladder in de contracteisen is opgenomen, kan het niet binnen drie maanden overleggen van een certificaat waaruit blijkt dat aan de eis wordt voldaan, bijvoorbeeld als consequentie hebben dat opdrachtnemer in gebreke wordt gesteld en dat het werk wordt stilgelegd of - indien er geen zicht op is dat de opdrachtnemer op zeer korte termijn alsnog aan de eis kan voldoen - de overeenkomst ontbonden wordt. Het strekt tot de aanbeveling om de specifieke sancties expliciet in de overeenkomst op te nemen.

3.4. Waarom een Veilig Bewust Certificaat?

Gezien de gestelde eisen aan de verschillende niveaus van de Veiligheidsladder wordt verondersteld dat bedrijven, indien zij met enige regelmaat inschrijven op opdrachten van aanbestedende diensten, in het kader van lastenvermindering, zullen kiezen voor een certificering van het bedrijf op de Veiligheidsladder. Een uniforme bedrijfsaanpak bij realisatie van projecten levert een synergievoordeel op binnen de eigen bedrijfsvoering én maakt het eenvoudig om terzake van de geschiktheidseisen dan wel tijdens de uitvoering aan te tonen dat aan alle veiligheidseisen wordt voldaan. Indien certificering van het bedrijf niet in verhouding staat tot het voorwerp van de opdracht, maar ook in het geval een bedrijf meer in het buitenland dan in Nederland werkt, kan gekozen worden voor een certificering op projectbasis, mits de aanbesteder die mogelijkheid heeft geboden.

3.5. Rol opdrachtgever bij uitvoering van een project met de Veiligheidsladder

Opdrachtgevers gebruiken de Veiligheidsladder om extra aandacht te vragen voor veiligheidsbewustzijn binnen een project. Primair ligt de verantwoordelijkheid bij de opdrachtnemer om aan te tonen dat hij in het project

voldoet aan het vereiste niveau van de Veiligheidsladder, bijvoorbeeld door Veiligheid onderdeel te maken van zijn managementsysteem. Het is aan te bevelen dat de opdrachtgever zich actief opstelt en in een dialoog met de opdrachtnemer bespreekt wat de Veiligheidsladder feitelijk oplevert in het project. Dit kan door bijvoorbeeld veiligheidsbewustzijn als agendapunt op te nemen bij voortgangsbesprekingen of in audits in het kader van de contractbeheersing.

3.6. Kan een samenwerkingsverband of combinatie inschrijven?

Ook een samenwerkingsverband van bedrijven kan deel nemen aan een aanbesteding en project specifiek of door middel van geldige Veilig Bewust Certificaten aantonen dat gezamenlijk aan een bepaald ambitieniveau van de Veiligheidsladder wordt voldaan. Voor het geval dat een samenwerkingsverband gebruik wil maken van Veilig Bewust Certificaten dient de opdrachtgever in de aanbestedingsdocumenten voor te schrijven dat - van alle bedrijven in het samenwerkingsverband - het bedrijf met het laagste niveau op de Veiligheidsladder bepalend is voor het niveau waarmee het samenwerkingsverband kan inschrijven. Als een van de partijen niet met een geldig Veilig Bewust Certificaat kan aantonen aan het aangeboden niveau te voldoen, of als het samenwerkingsverband op een hoger niveau wil inschrijven dan het bedrijf met het laagste niveau mogelijk maakt, dan kan geen gebruik gemaakt worden van de Veilig Bewust Certificaten en zal op een andere wijze, bijvoorbeeld met een projectcertificaat, moeten worden aangetoond dat het samenwerkingsverband het vereiste veiligheidsniveau haalt.

3.7. Hoe de Veiligheidsladder toe te passen bij onderaanneming?

Een aannemer die delen van het werk uitbesteed aan onderaannemers blijft ervoor verantwoordelijk dat allen die dat werk uitvoeren werken conform het vereiste niveau van de Veiligheidsladder. De aannemer moet zich er daarom van vergewissen dat zijn onderaannemers minimaal hetzelfde niveau behalen qua veiligheidscultuur. De onderaannemer(s) bepalen immers mede de veiligheidscultuur van de aannemer.

Wanneer een hoofdaannemer onderaannemers inschakelt en de opdracht aan deze hoofdaannemer qua omvang en impactklasse leidt tot de eis van een certificaat, dan toont de hoofdaannemer tegenover zijn opdrachtgever aan dat hij een certificaat heeft op het juiste niveau. Het is aan de hoofdaannemer om te controleren en bewaken dat alle onderaannemers binnen dit project ook gekwalificeerd zijn op het juiste niveau. Met welke middelen de onderaannemer tegenover de hoofdaannemer mag aantonen dat hij het juiste niveau heeft, wordt bepaald door de matrix van paragraaf 2.4. Bepalend zijn de impactklasse en de contractwaarde van de deelopdracht voor de betreffende onderaannemer volgens genoemde matrix. Zo valt installatietechniek in klasse laag, ook als het gaat om de aanleg van een installatie in een tunnel, waarvan de bouw onder klasse hoog valt.

Een onderaannemer die slechts leverancier is en zelf (vrijwel) geen werkzaamheden op locatie verricht kan worden vrijgesteld van de veiligheidsladder. Een leverancier van bijvoorbeeld binnenwanden of systeemplafonds die deze in het werk monteert moet dus wel aantonen, terwijl een leverancier van kozijnen en deuren die deze niet zelf aanbrengt dat niet hoeft. Het ligt voor de hand om geen certificaat te eisen als de leverancier van apparatuur zelf alleen op het werk komt voor de inbedrijfstelling van het systeem. Bij twijfel kan per geval een inschatting worden gemaakt in de geest van de matrix in 2.4, waarbij enerzijds maatgevend is welke invloed de betreffende partij heeft

op de veiligheid van de bouwplaats, de omgeving of het bouwwerk zelf en anderzijds de proportionaliteit gezien de contractwaarde.

Hoofdaannemers kunnen er voor kiezen om bij vaste ketenpartners in de matrix niet uit te gaan van de contractwaarde per geval, maar van de gemiddelde jaaromzet van alle opdrachten aan die ketenpartner over de voorgaande drie jaren.